

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 08.06.2021
Sayı: 591

D. Müsavat Dervişoğlu
İzmir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Marmara Denizi'nde görülen olağan dışı müsilaj artışının ve yanlış çevre politikalarının yol açtığı sorunların sebeplerinin araştırılması, denizlerimizi kirleten her türlü faaliyete son verilmesi için gerekli araştırmaların yapılması ve bu hususta çalışmaların başlatılması amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

D. Müsavat Dervişoğlu
İzmir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Ülkemizin denizlerinde diğer dünya denizleri ve okyanuslarında görüldüğü gibi kronik kirlenme hızla artmaktadır. Evsel atıklar ve kara kökenli kirlenme bu kirlenmenin sebebi olarak gösterilmektedir. Kirlenmenin en çok görüldüğü denizimiz ise Marmara Denizidir.

Müsilaj veya diğer adıyla deniz salyasının alışılmadık miktarda artış göstermesi, başta Marmara Denizi olmak üzere Ege ve Karadeniz’de de bir tehdit haline dönüşmüş durumdadır.

Deniz salyası Marmara Denizi gibi kapalı denizlerde zaman zaman ortaya çıkan bir deniz salgısıdır. Ancak anormal seviyede artan bu salgı nedeniyle biyolojik çeşitlilikteki azalma Marmara Denizi’nin yanında Karadeniz ve Ege’yi de olumsuz yönde etkilemektedir. İklim değişikliği sebebiyle daha da hassaslaşan denizlerimiz için acilen yeni çözümler üretilmesi gerekmektedir.

Müsilaj vakaları, yüksek su sıcaklığından dolayı daha çok ülkemizin de içinde yer aldığı Akdeniz Havzası’nda görülmektedir. İklim değişikliği nedeniyle deniz sularının ısınması sonucu doğal ortam hızla değişmekte ve deniz ekosistemi bu hıza ayak uyduramamaktadır.

Dünya üzerinde müsilajla ilgili birçok örnek vaka bulmak mümkün; ancak hiçbir Marmara’da görülen düzeyde değildir.

Müsilajla ilgili haberler ilk olarak 2020 Şubat ayında basında yer almıştır. Ancak Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum tarafından Karadeniz’de de görüldüğü açıklanan müsilajın sebebiyle ilgili ilk açıklama 31 Mayıs 2021’de yapılmıştır. Bu konuda ne yazık ki ilgili bakanlık çok geç harekete geçebilmiştir.

2017 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile TÜBİTAK ortaklığında hazırlanan “Denizlerde Bütünleşik İzleme Programı, Marmara Denizi Özeti” raporunda denizlerimizin asıl kirlenme sebebinin, atıkların ön arıtma sonrası “derin deniz deşarjı” yöntemiyle uzaklaştırılarak, Marmara Denizi’nin diplerine verilmesi olduğu belirtilmiştir. Yapılan açıklamalara göre 1983 yılından 2010 yılına kadar 25 metreden daha derin sular, pek çok deniz canlısının hayatta kalamayacağı duruma getirilmiştir.

Bu ve daha öncesinde yapılmış çalışmalar ve uzmanların uyarılarına rağmen ülkemizdeki deniz kirliliğine bakanlık tarafından bir önlem alınmamıştır. Hatta Kanal İstanbul Projesi ile zaten can çekişen ekolojik dengenin son bulacağı uyarıları da halen iktidar tarafından ciddiye alınmamaktadır.

Denizlerimizin aşırı kirlenmesi ve müsilaj sorunu ile birlikte birçok deniz canlısının türü tehlikeye girecek, balıkçılık sektörü de bu durumdan fazlasıyla etkilenecektir. 2007 yılında yaşanan müsilaj ile ilgili yapılan bir çalışmaya göre o dönem balıkçılık sektörünün yüzde 61,27 gelir kaybettiği ortaya koyulmuştur. Ancak bu çevresel sorun yalnızca balıkçılık sektörünü değil; insan, bitki, hayvan ve çevre sağlığını tümüyle etkileyecektir.

Bu sebeplerle denizlerimizin; evsel, endüstriyel ve kanalizasyon atıkları gibi kirleticilerden korunması gerekmektedir. Sıkı denetlemeler getirilerek gerekli kimyasal ve biyolojik arıtma yapılması sağlanmalıdır.

Yanlış çevre politikalarımın getirdiği sorunların araştırılması, denizlerimizi kirleten her türlü faaliyete son verilmesi, derin deniz deşarjı yönteminden vazgeçilmesi ve yapılacak uzun vadeli planlama ile çevresel zararın telafi edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.